

معرفی رشته مدیریت صنعتی

تعریف رشته مدیریت صنعتی:

دوره کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی یکی از دوره‌های تحصیلی آموزش عالی است که هدف آن تربیت نیروی انسانی متخصص برای هدایت و اداره صنایع تولیدی و خدماتی مختلف است. این رشته از جایگاه ویژه‌ای در توسعه اقتصادی و اجتماعی برخوردار است، چرا که مدیران صنعتی نقش کلیدی در بهینه‌سازی فرایندها، افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و بهبود کیفیت محصولات و خدمات ایفا می‌کنند. دانشجویان در این دوره علاوه بر آشنایی با نظریه‌های نوین مدیریتی، با یادگیری جنبه‌های فنی اداره یک سازمان، مهارت‌های لازم برای هدایت رفتاری و فنی سازمان‌های مختلف اعم از تولیدی و خدماتی را نیز کسب می‌کنند. این رشته به دلیل ترکیب دانش مدیریت و فناوری، یکی از پرکاربردترین و پویاترین حوزه‌های تحصیلی در عصر حاضر محسوب می‌شود.

اهداف رشته:

هدف رشته مدیریت صنعتی، پرورش نیروهای متخصصی است که بتوانند با بررسی جنبه‌های مختلف سازمان، عوامل مؤثر بر کاهش کارایی و اثربخشی در بخش‌های گوناگون آن را شناسایی و تحلیل کنند. این افراد با به‌کارگیری روش‌های علمی و ابزارهای مدیریتی، قادر خواهند بود راهکارهای مناسبی برای بهبود عملکرد سازمان ارائه دهند و تصمیم‌گیری‌های صحیح و مؤثری اتخاذ کنند. علاوه بر این، آشنایی با روش‌های کمی تصمیم‌گیری، تکنیک‌های بهینه‌سازی و نحوه اجرای آنها در سازمان‌ها به منظور افزایش کارایی، اثربخشی و ارتقای کلی عملکرد سازمان، از دیگر اهداف مهم این رشته به شمار می‌رود.

گرایش‌های رشته و گرایش‌های فعال در دانشگاه خاتم:

طبق آخرین مصوبه وزارت علوم در سال ۱۳۹۴ رشته مدیریت صنعتی در دوره کارشناسی ارشد دارای شش گرایش است که عبارتند از: تولید و عملیات، تحقیق در عملیات، مدیریت عملکرد، مدیریت زنجیره تامین، مدیریت کیفیت و بهره‌وری، مدیریت پروژه.

گرایش‌های فعال رشته مدیریت صنعتی در دانشگاه خاتم در حال حاضر شامل تولید و عملیات و تحقیق در عملیات است. این دو گرایش از جمله گرایش‌های پرطرفدار و کاربردی رشته مدیریت صنعتی محسوب می‌شوند. طول دوره کارشناسی ارشد این رشته حداکثر شش نیم‌سال و شامل دروس نظری و پایان‌نامه است. در این دوره، دانشجویان علاوه بر گذراندن واحدهای نظری، موظف هستند توانایی‌ها و مهارت‌های خود را در قالب پایان‌نامه و با تمرکز بر یکی از چالش‌های علمی و کاربردی حوزه مدیریت صنعتی به نمایش بگذارند.

در دوره کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی، دانشجویان با گذراندن دروسی همچون تحقیق در عملیات پیشرفته، مدیریت تولید و عملیات پیشرفته، کاربرد تئوری تصمیم‌گیری، مهندسی مجدد فرایندهای کسب‌وکار و سیستم‌های

اطلاعاتی مدیریت، مهارت‌های لازم را برای شناسایی مسائل سازمانی، تحلیل اطلاعات و اتخاذ تصمیم‌های صحیح به منظور حل این مسائل کسب می‌کنند. این دوره به گونه‌ای طراحی شده است که دانشجویان را برای مواجهه با چالش‌های واقعی در محیط‌های صنعتی و سازمانی آماده می‌سازد. با توجه به نیاز سازمان‌ها به افرادی که جهت تحلیل مسائل سازمان مجهز به مهارت‌های رفتاری و تکنیکی لازم باشند، دانشگاه خاتم از سال ۱۳۹۳ شروع به پذیرش دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی کرده است. در گرایش تولید و عملیات، دانشجویان با گذراندن دروس تخصصی مانند برنامه‌ریزی و کنترل تولید و موجودی، مدیریت انتقال فناوری و مدیریت منابع سازمانی (ERP)، توانایی شناسایی و تحلیل مسائل مرتبط با این حوزه‌ها را در سازمان‌ها کسب می‌کنند و می‌توانند راهکارهای مناسب و مؤثری برای بهبود فرایندها ارائه دهند.

در گرایش تحقیق در عملیات، دانشجویان با گذراندن دروس تخصصی مانند پویایی سیستم‌ها، اصول صف و شبیه‌سازی، تحقیق در عملیات نرم، هوش مصنوعی و روش‌های فراابتکاری، با رویکردهای کیفی و کمی برای بهینه‌سازی آشنا می‌شوند. تمرکز اصلی این گرایش بر استفاده از فنون ریاضی و کاربرد آن‌ها در حوزه‌هایی مانند تخصیص منابع، مدیریت زمان، کاهش هزینه‌ها، افزایش سودآوری و سایر زمینه‌ها است، به گونه‌ای که بتوانند به بهبود کارایی و عملکرد سازمان‌ها کمک کنند.

برنامه درسی مدیریت صنعتی:

دانشجویان باید در این دوره ۳۲ واحد درسی را بگذرانند که عبارتند از: ۲۰ واحد درسی مشترک که ۱۰ واحد آنها پایه و ۱۰ واحد دروس اصلی است، ۸ واحد درسی تخصصی که برای هر گرایش خاص همان گرایش است و ۴ واحد پایان‌نامه که با توجه به پژوهش محور بودن کلیه رشته گرایش‌های کارشناسی ارشد در گروه مدیریت دانشجویان ملزم به ارائه پایان‌نامه هستند. همچنین بنا به نیاز دانشجویان حداکثر ۶ واحد جبرانی در ترم اول به دانشجویان ارائه می‌شود.

کاربردهای رشته مدیریت صنعتی:

فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت صنعتی می‌توانند در انواع مختلفی از سازمان‌ها مانند شرکت‌های تولیدی، شرکت‌های خدماتی، سازمان‌های دولتی، شرکت‌های مشاوره مدیریت و غیره فعالیت کنند. بخش‌هایی مانند مدیریت و برنامه‌ریزی تولید، کنترل موجودی، کنترل کیفیت، ارزیابی عملکرد، تحقیق و توسعه و نظایر آن، از جمله حوزه‌هایی هستند که فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در آنها مشغول به کار شوند. علاوه بر این، واحدهایی که به افرادی با توانایی تحلیل، دسته‌بندی و پردازش اطلاعات برای مدل‌سازی و تصمیم‌گیری بهینه نیاز دارند، می‌توانند از مهارت‌های فارغ‌التحصیلان مدیریت صنعتی بهره‌مند شوند.

زمینه‌های پژوهشی و تحقیقاتی رشته مدیریت صنعتی در دو گرایش تحقیق در عملیات و تولید و عملیات :

- مدل‌سازی و بهینه‌سازی فرایندهای تولید؛

- مدیریت زنجیره تأمین و لجستیک؛
- برنامه‌ریزی و کنترل تولید و موجودی؛
- مدیریت عملکرد و ارزیابی سازمانی؛
- مدیریت ریسک و تصمیم‌گیری؛
- مدیریت صف و تخصیص منابع؛
- شناسایی فرایندها و مهندسی مجدد فرایندها؛
- تصمیم‌گیری در شرایط قطعیت و عدم قطعیت؛
- مدیریت فناوری و نوآوری در فرایندها و محصولات؛
- مدیریت کیفیت صنعت و خدمات.